
Dokument z posiedzenia

B10-0083/2024

4.10.2024

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji
/ wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 136 ust. 2 Regulaminu

w sprawie regresu demokracji i zagrożeń dla pluralizmu politycznego w Gruzji
(2024/2822(RSP))

**Reinier Van Lanschot, Mārtiņš Staķis, Sergey Lagodinsky, Nicolae
Ștefănuță, Markéta Gregorová, Ville Niinistö, Mélissa Camara, Hannah
Neumann**

w imieniu grupy Verts/ALE

B10-0083/2024

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie regresu demokracji i zagrożeń dla pluralizmu politycznego w Gruzji (2024/2822(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Gruzji,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 14 i 15 grudnia 2023 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z 8 listopada 2023 r. pt. „Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2023 r.” (COM(2023)0690) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji pt. „Sprawozdanie za rok 2023 dotyczące Gruzji” (SWD(2023)0697),
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka (EKPC),
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela i Komisji Europejskiej z 28 maja 2024 r. w sprawie ostatecznego przyjęcia ustawy o przejrzystości obcych wpływów w Gruzji,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z 12 czerwca 2024 r. w sprawie ciągłych aktów zastraszania, gróźb i ataków na społeczeństwo obywatelskie w Gruzji,
- uwzględniając oświadczenie Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z 15 maja 2024 r. pt. „Gruzja: eksperci ONZ potępiają przyjęcie ustawy o przejrzystości obcych wpływów”,
- uwzględniając pilną opinię Komisji Weneckiej z 21 maja 2024 r. w sprawie gruzińskiej ustawy o przejrzystości obcych wpływów,
- uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z 22 czerwca 2024 r. w sprawie zmian w kodeksie wyborczym, które znoszą parytety płci,
- uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z 22 czerwca 2024 r. nawiązującą do wspólnej opinii w sprawie projektu zmian w kodeksie wyborczym i regulaminie parlamentu Gruzji,
- uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z 25 czerwca 2024 r. w sprawie projektu ustawy konstytucyjnej o ochronie wartości rodzinnych i osób małoletnich,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 2561 (2024) z 27 czerwca 2024 r. zatytułowaną „Wyzwania dla demokracji w Gruzji”,
- uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony,

a Gruzją, z drugiej strony¹,

- uwzględniając art. 136 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w ostatnich miesiącach doszło do poważnych ataków na demokrację w Gruzji: przyjęto w trybie przyspieszonym antydemokratyczne przepisy, które spotkały się z krytyką ONZ, Komisji Weneckiej i UE, i przypuszczono ataki na społeczeństwo obywatelskie i niezależne media, co doprowadziło do długotrwałych masowych protestów, głębokich napięć politycznych i społecznych oraz polaryzacji;
- B. mając na uwadze, że 14 maja 2024 r. parlament gruziński w trzecim i ostatnim czytaniu przyjął ustawę o przejrzystości obcych wpływów; mając na uwadze, że ustawa ta jest wymierzona przeciwko organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i niezależnym mediom, gdyż nakłada na organizacje pozarządowe i media, które w ponad 20% są finansowane z zagranicy, obowiązek zarejestrowania się jako „organizacja realizująca interesy obcych sił” i określania się tym mianem; mając na uwadze, że organizacje te będą podlegać dodatkowej kontroli, dodatkowym wymogom sprawozdawczym i ewentualnie sankcjom, w tym karom administracyjnym w wysokości do 25 000 GEL;
- C. mając na uwadze, że ustawę przyjęto w procedurze, która według Komisji Weneckiej nie pozostawiała miejsca na prawdziwą debatę i konstruktywne konsultacje, otwarcie lekceważąc obawy dużej części ludności gruzińskiej; mając na uwadze, że przewidziane w tej ustawie ograniczenia prawa do wolności wypowiedzi i zrzeszania się oraz prawa do prywatności są niezgodne ze ścisłymi kryteriami określonymi w art. 8 ust. 2, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2 EKPC oraz w art. 17 ust. 2, art. 19 ust. 2 i art. 22 ust. 2 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, ponieważ nie spełniają wymogów legalności, prawowitości, konieczności i proporcjonalności w społeczeństwie demokratycznym, a także są niezgodne z zasadą niedyskryminacji określoną w art. 14 EKPC;
- D. mając na uwadze, że choć rząd gruziński jak dotąd nie wdrażał ściśle tej ustawy, można przypuszczać, że ustawa ta w znacznym stopniu wpłynie na działalność organizacji społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych mediów, które bardzo często potrzebują finansowania z zagranicy, aby móc istnieć i funkcjonować; mając na uwadze, że widmo tej ustawy już ograniczyło działalność dynamicznego gruzińskiego społeczeństwa obywatelskiego, które jest centralnym elementem gruzińskiej demokracji i w znacznym stopniu przyczyniło się do decyzji o przyznaniu Gruzji statusu kraju kandydującego do UE;
- E. mając na uwadze, że nowe przepisy pojawiają się w momencie nasilenia się ataków na społeczeństwo obywatelskie w Gruzji, których celem – jak się wydaje – jest ograniczenie przestrzeni obywatelskiej poprzez odcięcie niezależnych grup od źródeł finansowania; mając na uwadze, że przyjęcie tej ustawy, wzorowanej na rosyjskiej ustawie o agentach zagranicznych, nie odbywa się w próżni geopolitycznej, lecz stanowi tendencję w całym regionie;
- F. mając na uwadze, że 17 września 2024 r. gruziński parlament przyjął ustawę o

---

¹ Dz.U. L 261 z 30.8.2014, s. 4, ELI: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:02014A0830\(02\)-20231115](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:02014A0830(02)-20231115).

„wartościach rodzinnych i ochronie małoletnich”, której celem jest zakaz przekazywania wiarygodnych i odpowiednich informacji na temat orientacji seksualnej i tożsamości płciowej;

- G. mając na uwadze, że w ostatnich miesiącach gruziński parlament przyjął szereg poprawek do przepisów wyborczych w Gruzji, które zmieniają sposób wyboru przewodniczącego i bezpartyjnych członków Centralnej Komisji Wyborczej, a także pilne zmiany w kodeksie wyborczym;
  - H. mając na uwadze, że życie polityczne w Gruzji było historycznie naznaczone korupcją systemową i wpływami oligarchicznymi, co nadal wpływa na niezależność i demokratyczną organizację ruchów politycznych;
  - I. mając na uwadze, że w sierpniu 2024 r. premier Gruzji Irakli Kobachidze potwierdził, że w przypadku zwycięstwa w nadchodzących wyborach parlamentarnych jego partia Gruzjińskie Marzenie planuje zakazać działalności wszystkim siłom politycznym, które jej się sprzeciwiają, i nazwał opozycję „przestępczą siłą polityczną”;
  - J. mając na uwadze, że wiceprzewodniczący Komisji/wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, ESDZ i państwa członkowskie UE wydali oświadczenia wzywające rząd Gruzji, aby powstrzymał się od przyjmowania przepisów, które mogłyby zagrozić postępom Gruzji na drodze do członkostwa w UE;
  - K. mając na uwadze, że wiele organizacji międzynarodowych i osobistości wysokiego szczebla, w tym Komisja Wenecka, Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, Rada Praw Człowieka ONZ, specjalny sprawozdawca ONZ ds. obrońców praw człowieka, stały koordynator ONZ w Gruzji, Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy, Komitet Ochrony Dziennikarzy, Europejski Fundusz na rzecz Demokracji, Freedom House i Agencja Stanów Zjednoczonych ds. Rozwoju Międzynarodowego, wezwało rząd Gruzji do wycofania tych szkodliwych przepisów;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie regresem demokracji w Gruzji, który nasilił się w trakcie bieżącego roku, zwłaszcza w okresie przed wyborami parlamentarnymi 26 października 2024 r.; zwraca uwagę na szeroki pakiet przepisów zaproponowanych i przyjętych w ostatnich miesiącach przez rządzącą partię Gruzjińskie Marzenie, które naruszają prawo do wolności wypowiedzi, cenzurują media, naukę i sztukę oraz są niezgodne z międzynarodowymi standardami praw człowieka w sposób, który będzie miał znaczący wpływ na życie i dobrostan mieszkańców Gruzji;
  2. ubolewa w szczególności nad odrzuceniem weta prezydent Gruzji Salome Zurbiszwili wobec ustawy o „przejrzystości obcych wpływów”, a tym samym nad przyjęciem tej ustawy przez gruziński parlament; wyraża zaniepokojenie faktem, że opozycyjni członkowie parlamentu gruzińskiego byli nieobecni przy przyjmowaniu ustawy;
  3. podkreśla, że ustawa ta praktycznie uniemożliwi pracę organizacji społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych mediów w Gruzji z powodu kosztownych i czasochłonnych obciążeń administracyjnych, narażenia na postępowania sądowe oraz utraty reputacji wynikającej z etykiety „zagranicznego agenta”; podkreśla, że chociaż organizacje te otrzymują finansowanie międzynarodowe, nie reprezentują „interesów

obcych sił”, lecz każdego dnia dążą do przestrzegania praw człowieka i wspierania demokratycznych nadziei obywateli Gruzji oraz do przekazywania im bezstronnych informacji na temat rozwoju sytuacji w ich kraju;

4. podziela obawy Komisji Weneckiej dotyczące poprawek do prawa wyborczego i kodeksu wyborczego w Gruzji, zgadzając się, że zmiany w kodeksie wyborczym będą miały duży wpływ na to, jak uczestnicy wyborów będą postrzegać bezstronność i uczciwość administracji wyborczej oraz na ile będą jej ufać;
5. wzywa władze gruzińskie, aby w pełni uwzględniły te obawy oraz aby podjęły działania w odpowiedzi na zalecenia zawarte w opiniach Komisji Weneckiej w sprawie przyjętych i proponowanych ustaw;
6. potępia oświadczenia rządzącej partii Gruzjińskie Marzenie dotyczące zamiaru zakazania działalności wszystkim partiom opozycyjnym oraz polaryzującą retorykę, w której opozycję określa się mianem „przestępczej siły politycznej”; zauważa, że takie zastraszanie poważnie zakłóca proces polityczny i wolność wypowiedzi oraz przyczynia się do powstania atmosfery strachu; wzywa wszystkie podmioty polityczne, aby powstrzymały się od stosowania retoryki, która jeszcze bardziej podsyca skrajną polaryzację, a także aby nie rozpowszechniały fałszywych informacji podczas kampanii przed zbliżającymi się wyborami i zobowiązały się do stania na straży prawdy;
7. potępia szeroko zakrojoną rządową kampanię ataków na organizacje społeczeństwa obywatelskiego i renomowanych darczyńców międzynarodowych, którzy dążą do wspierania demokracji, praworządności i ochrony praw człowieka w Gruzji; wyraża zaniepokojenie coraz liczniejszymi doniesieniami o aktach zastraszania, groźbach i fizycznych napaściach wobec przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przywódców politycznych, aktywistów obywatelskich i dziennikarzy w Gruzji; ponownie wzywa do zaprzestania ataków na społeczeństwo obywatelskie i niezależne media oraz do zapewnienia sprzyjających warunków działania całemu społeczeństwu obywatelskiemu i wszystkim mediom w tym kraju;
8. przypomina, że w 2023 r. poparł przyznanie Gruzji statusu kraju kandydującego do UE w uznaniu dla niestrudzonych wysiłków gruzińskiego społeczeństwa obywatelskiego i silnych aspiracji większości obywateli Gruzji do członkostwa w UE, przy założeniu, że zostanie wdrożonych dziewięć przedstawionych zaleceń; podkreśla, że niedawne przyjęcie kilku aktów prawnych jest jawnie sprzeczne z dziewięcioma zaleceniami UE, od których uzależniono przyznanie Gruzji statusu kraju kandydującego do UE; podkreśla ponadto, że w odniesieniu do tych dziewięciu zaleceń nie poczyniono żadnych postępów lub postępy te były niewielkie;
9. podkreśla, że atakowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych mediów, a zwłaszcza ustawa o obcych wpływach, są bezapelacyjnie niespójne i niemożliwe do pogodzenia z normami i wartościami UE oraz z wszelkimi aspiracjami do członkostwa w UE; przypomina, że jeszcze w tym miesiącu Komisja ma przedstawić pakiet rozszerzeniowy na 2024 r., który będzie zawierał ocenę wdrożenia przez Gruzję kroków, od których uzależniony był status kraju kandydującego;
10. zwraca uwagę, że rozwiązanie istniejących problemów związanych z administracją publiczną, relacjami międzyinstytucjonalnymi, dobrym sprawowaniem władzy i

korupcją oraz wdrożenie niezbędnych reform wymiaru sprawiedliwości w trakcie procesu przystąpienia do UE są również niezbędnym czynnikiem pozwalającym zagwarantować, że społeczeństwo i instytucje demokratyczne Gruzji będą w stanie uniknąć ingerencji zagranicznej w perspektywie długoterminowej;

11. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przeanalizowały konsekwencje regresu demokracji wynikającego z tych nowych przepisów dla ich roli darczyńców w Gruzji oraz aby poinformowały rząd i parlament Gruzji o tych ewentualnych konsekwencjach;
12. uważa – mając na względzie, że jedną z zasad wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE jest praworządność, a zgodnie z interpretacją Komisji Weneckiej ustawa o obcych wpływach narusza standardy praworządności Rady Europy – że Rada może podjąć decyzję o nałożeniu ukierunkowanych sankcji, zgodnie z art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 215 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
13. wzywa władze do zapewnienia wolnych, uczciwych i wiarygodnych wyborów parlamentarnych oraz do bezzwłocznego podjęcia działań na rzecz depolaryzacji i pojednania społecznego z korzyścią dla wszystkich Gruzynów; podkreśla, że prawa człowieka i demokracja gruzińska muszą być szanowane i wzywa władze gruzińskie do podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu zadbania o to, aby wszystkie szanowane organizacje społeczeństwa obywatelskiego prowadzące obserwację wyborów mogły obserwować te wybory bez przeszkód ani ingerencji w ich pracę;
14. ponownie wyraża swoje stałe poparcie dla demokratycznych ambicji narodu gruzińskiego i jego woli, aby związać przyszłość kraju z UE; podkreśla, że niezależne sondaże konsekwentnie pokazują, iż ponad 80% Gruzynów chce przystąpić do UE, co jest jednym z najwyższych wskaźników w krajach kandydujących; przypomina, że w poprzednich latach Gruzja była liderem w przyjmowaniu reform, co odzwierciedlało długoletnie aspiracje społeczeństwa gruzińskiego do przystąpienia do UE; uważa, że nadal możliwe jest skonsolidowanie demokratycznej przyszłości Gruzji jako kraju kandydującego do UE z młodym, zaangażowanym pokoleniem przywódców, czego przykładem są spontaniczne protesty przeciwko ustawie o obcych agentach, które miały miejsce w 2024 r.;
15. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządów i parlamentom państw członkowskich, a także prezydent, premierowi i parlamentowi Gruzji.